

Tutu Nì Tiaa San Pablo nùù Nèhivì xí Dios Ndoó Ladu Galacia

¹ Yùhù nduí Pablo, iin ana nì nìhì chuun ìì nùù Jesucristu xì nùù ana nì dànatíacú xì-yá, divi Yua-nda Dios. Màdì nùù nèhivì nì níhì chuun ma. Coo, màdì nèhivì úún nduú ana nì sáha xí-ñà.

² Yùhù xì nsidaa nèhivì xí-yá cutnáhâ xí yohó, cásàhú-nsì xì nsidaa mii-nsiá nècuàchì ladu Galacia natácá cahvi xí-yá.

³ Ni cúcumí cuáhà-nsiá gracia nùù Yua-nda Dios xì stná Stoho-ndà Jesucristu. Te ni cündóó cueé-nsià quida-ya.

⁴ Pues divi Jesucristu nduú ana nì sáha nì xìhì sáha cuàchi-ñda sàhà-ñá càcu-nda nùù nsidaa ñà-có-íá viì íá ñuhíví yohó, Vachi ñà-jaàn nduá nì chitnùní ini Yua-nda Dios coo,

⁵ ansivéhé cahnú-yá nicanicuahàn. Amén.

*Còò cá inga palabra ìì cunchicùn-ndà, te
càcu-nda, cuiís-ní palabra ìì xíJesús*

⁶ Cunaha-nsiá, cuàhà gá ndulóquî ñà-yàchì guá sàní nacoo-nsia ichì víi mii-yá ana nì cana xi-nda sàhà gracia xi-ya. Vachi inga palabra sànchícùn-nsia vichi. Vaha palabra mà cahan-nsiá,

⁷ doco còó, mà sáà ndudava xi ñà-ndùú palabra vaha ndisa xi mii-yá. (Cunaha-nsiá, náhà xìcà) jaàn ndoó dava nèhivì cuní dacà xì-nsiá, cuní-nè dama-ne ñà-ndùú razón ndiaha xí Cristu.

⁸ Doco nú có-ndùdává palabra xi-ne mà xì palabra nì cachitnùhu nsiùhù xì-nsiá daa, dandu ni

sáà nècuàchìmà ndañuhu-né ndè andea chicá vàha, mate ángel nì quixi ansivi nduú-né; te ò stná nsìuhù, n ú có-ndùdává gá palabra cachí-nsì vichi xi ñà-primeru, dandu ni sáà stná-nsì ndañuhu-nsí chicá vàha.

⁹ Tucutu cachí xì-nsiá nacua sàni cachí xì-nsiá antes, ndéni nèhivì ní cui ni cáhàn xì-nsiá iin palabra tucu ía, te có-ndùá palabra nì xinindisá-nsiá daa, pues ni sáà-né ndañuhu-né andea chicá vàha.

¹⁰ Ducán cachí, doco m àdì sàhà-ñá cuní ndòo vàhi xì nèhivì ñuhiví nduá. Còó. Dios nduú ana cuní cu dii inì-xi sàhí, vàchi n ú nèhivì-ní, dandísá mà cúi cunduu gué iin nècuàchí xinúcuáchí nùù Cristu.

Nansa nì nìhì Pablo chuun ìì nùù Jesucristu

¹¹ Cunaha-nsiá, m àdì nèhivì ùún nì náchuhún tnahá xi palabra ndiaha nì cachitnùhi (xì-nsiá), nánì.

¹² M àdì nèhivì ñuhiví yohó nì nácání xí palabra mà xì'. Cónì dàcuàhià nùù nèhivì ùún. Còó, divi Jesucristu nduú ana nì dàtnúù xí sàxìnítñùnì sàhá mà.

¹³ Mii-nsiá, sà-ìnáhá-nsiâ nansa nìsa quide antes na ní sanchicuìn religión xi nècuàchí raza-nsì Judea, yáha ga nìsa quida quini xì nèhivì natácá cahvi xi Dios, vàchi nìsa cuní dandáñuhí nsidaa nècuàchìmà ní cùí.

¹⁴ Te yàchì nì quee stná cuàhà fama xi nùù nèhivì religión xi-nsi, te menos nì ndòo nsidaa nècuàchí dava ga nùí, vàchi chicá ndee nì sanchicuìn estilu xi xìì-nsí.

¹⁵ Doco Dios, sàhà ñà-sàni nacàxin-ya yùhù ndè na táñâha ga tùinu' ñuhiví, ñàyùcàndùá nì quida-ya

gracia sàhí, te nì cana-ya yùhù, vàchi ducán nì chitnùní ini-yà

16-17 ñà-cuninùí Dèhemani-yá, dandu después (cùhin cacanui) cachitnùhi xì nèhivì nsidaa ñuu (ñà-ndiaha guá) Dèhemani-yá. Daaní, na ní nsihí nì xinì mii-yá, dandu yàchì nì sàhìn ladu Arabia. Cónì sáhìn ndatnuhí xì nèhivì ñuhìvì yohó, ni cónì sáhàn stnáì ñuu Jerusalén ndé ndoó nècuàchì apóstol mate dihna-ne nì nìhi-né chuun ìì xí-yá, dandu yùhù. Coo, dihna ladu Arabia nì sàhìn, dandu nì ndixi tui ñuu Damasco.

18 Daaní, nì yàha ùnì cuìà, dandísá nì sàhìn ñuu Jerusalén, te nì xinitnàhí xì Pedro. Te yucán nì le sàhùn quìvì nì sacutnahí xì nècuàchimà.

19 Doco nècuàchì xínduu apóstol dava ga, ciò, cónì xiní-nè, cuisì-ní ñani Stoho-ndà Señor nani Jacobo nì xinì.

20 Te cunaha-nsiá, nsidaa ñà-ndùá tiaí nùù-nsiá yohó, ñà-ndácuìsì nduá, vàchi ináhá Dios.

21 Daaní, después, mändixi nì nsiaa tui ladu Siria, te después nì nsiaa stnáì ladu Cilicia.

22 Doco nèhivì cahvi xi Cristu ndoó ladu Judea, cónì sáà-nè cunitnàhá-né xì,

23 cuisì-ní nì xinitnùhu-ne ñà-có-quidá quini guè xì-né. Antes nìsa cunì dandáñúhî nècuàchimà sàhà-ñá xiníndísâ-né mii-yá, doco vichi xicánúú stnáì cachítñùhi xì nèhivì nansa cunindisá stná-nèyà. Pues divi palabra jaàn nduá nì xinitnùhu nècuàchimà sàhí,

24 te cuàhà gá nì naquimanì-né Dios sàhámà.

2

Ñà-ndùá nì cacachi dava ga nècuàchì apóstol na

ní nataca-nè xì Pablo ñuu Jerusalén, te nì ndatnuhu-né

¹ Daaní, nì yàha ùxin cùmì cuià, dandu nì sàhàn tui ñuu Jerusalén, cutnáhâ stnáì xì Bernabé, te ndacá stnáì Tito.

² Vachi nì dàtnúù Dios ini anímè ñà-icúmî cùhìn, ñayùcàndúá nì sàhìn ñuu mà. Te na ní sàì yucán, dandu nì nataca cuaán-nsí, yùhù xì nèhivì idónuu, te nì ndatnuhí xì-né nì dàtúi nùù-né nansa ndisa iá palabra ìi cachítnùhi xì nèhivì inga ñuu. Ducán nì quide sàhá màsà ndóo uun nsidaa chuun cuàhìn quide, ni màsà ndóo uun stná nsidaa ñà-ndùá sàñi quide antes.

³ Doco còó, cóni càchí-nè (iá ñà-quídámánì gó). Ni cóni càchí stná-nè icúmí màcùtuu stná seña xi Dios icà compañeruì Tito, mate nècuàchì inga raza nduú-né.

⁴ Ñà-ndáà nduá, yucán nì sandoo stná dava nèhivì (cachí ñà-fuerza màcùtuu seña mà), doco nèhivì nì tnàtuu dèhé uun ndé nataca-nsí nì sanduu-ne, có-ndùú ndisa-ne nèhivì xí Yua-nda Dios, vachi maña uun nì quida-ne, cuisì-ní cuní-nè cuítnùhu-ne nansa quida-nda ñà-có-nchícùn gó-ndà ley xi mii-né sàhà-ñá libre ndoo-nda nì quida Jesucristu. Doco vichi cuní-nè natenchicùn tu-nda ley xi-ne.

⁵ Doco nsiùhhù, còó, ni-iyuhu cóni cándísâ-nsí palabra xi-ne, vachi cuní-nsí ñà-iin-ni cucumi ëi-nsiá palabra ndàcuisí xí-yá nacua cachí razón ndiaha xí-yá.

⁶ (Nacua sàñi cachí), yucán nì ndatnuhí xì nècuàchì cachí chicá idónuu. Doco nùù yùhù, có-quídámà a xínduu-ne nècuàchì iá fama xi, ó á coó, vachi iin-ni indéhe Dios nsidanicuu-nda.

Pues, cunaha-nsiá, cóni dàndàcú nècuàchìmà nùí ñà-dami ñà-ndùá quidé.

⁷ Còó, vàchi nì cundaà ini-nè ñà-yùhù quidá tocar cacanui mahì nèhivì cuàhà raza (cachitnùhi palabra iì); doco Pedro, còó, cuisì nèhivì raza-nsì Judea cachitnùhu xi-né palabra mà.

⁸ Te mate ducán nduá, doco imindaa mii-yá nduú ana chindéé xí ndúì-nsì. Mahì nèhivì raza Judea xicánúú Pedro quidá-né chuun iì xí-yá, te yùhù, mahì nèhivì inga raza xicánúí, doco iin-ni chindéé-yá ndúì-nsì.

⁹ Ñàyùcàndùá, nì sàà nècuàchì idónuu ma nì cundaà ini-nè nansa iá chuun iì sàni nìhitáhvì. Te sàhámà nì tnii ndahà tnàhá-né xì, xì stná Bernabé. Cunaha-nsiá, Jacobo xì Pedro xì Juan nì sanduu nècuàchì idónuu ma, te nì cachi-nè xì-nsí ñà-iin-ni chuun nduá quidá nsidaa-nsí, cuisìá nùù nèhivì inga raza ni cùhùn nsiùhù, te mii-né, nèhivì raza Judea càhàn xì-né, nì cachi-né.

¹⁰ Cuisì-ní (inga palabra gá) nì cachi stná-nè xì-nsí, divi ñà-màsà nándodó-nsí chindee-nsí nèhivì ndahví (ndoó ladu xi-ne). Ñàyùcàndùá, yùhù siempre ñà-jaàn nduá nacání inì quide.

Nansa nì cachi Pablo xì Pedro na ní ia-ne ñuu Antioquía, nì sàha-ne nècuàchìmà iin conseju

¹¹ Doco después, na ní quesaa Pedro ñuu Antioquía, dandu nì càhìn xì-né, nì indehè váhi nùù-né, te nì chinahí-né, vàchi cóni quidá víi-né yucán.

¹² Vàchi na táñâha ga quesaa nècuàchì ñuu-nsì vàxi cuenta xi Jacobo, dandu nì saxixi tàcá-nè xì nsidaa nècuàchì inga raza yucán. Doco na sánì caquesaa nècuàchì inga mà, dandu nì naxicocuïñ

ini-nè, cóni xìxí gá-nè xì nècuàchì inga raza mà, vàchi yúhî-nè cuitnùhu nècuàchì raza-nsì Judea.

¹³ Dandu después, nsidaa gá stná nècuàchì raza-nsì ndoo yucán, cóni quidá víi stná-nè, (vàchi nì quecuaán stná-nè), mate ináhá-nê nansa ndiá icà-né quida-ne; ndè stná Bernabé nì quida stná-nè ducán.

¹⁴ Doco yùhù, na ní xinì có-xíquida viì-né nacua cachí palabra ndàcuisì xí razón ndiaha, dandu nì cachì xì Pedro, te iníní nsidaa nèhivì yucán; nì cachì: “Mii-ní, iin nècuàchì raza-ndà Judea nduú stná-ní, doco vichi (sàquidà-ní nahi nèhivì inga ñuu), có-chívàha gà-ní estilu xi raza-ndà, vàchi vichi sàquidà-ndà na quidá nèhivì inga raza. Ñayùcàndùá, ¿índù chuun sàni quida stná-ní na ian cuní-ní ñà-fuerza chivàha stná nècuàchì inga raza mà estilu xi raza-ndà?” (nì cachì xì-né).

Nansa icúmí nècuàchì raza Judea quida-ne sàhà-ñá càcu-ne, divi icúmí stná-nè cunindisá-né mii-yá

¹⁵ Nsiùhù nècuàchì raza Judea, có-ndùú-nsí nècuàchì cuàchi nahi nècuàchì inga raza (cahan-nsí).

¹⁶ Doco ináhá vâha-nsi còò ni-iin ndee vàha nùù Dios sàhà-ñá chívàha uun-ne ley sànaха. Còó, cuiśi-ní nú ni cúníhnú vàha ini-ndà mii Jesucristu, dandísá càcu-nda, ináhá-ndá. Ñayùcàndùá, divi ñà-jaàn nduá quidá-nsí, vàchi ináhá-nsí cuiśi ñà-cunihnu vàha ini-ndà mii-yá ndiaá, te ducán ndee vàha-nda nùù-yá, màdiá chivàha-nda ley sànaха ma, vàchi sàhà ley mà, mà sáà ni-iin nèhivì ndee vàha-ne nùù-yá.

17 Doco nú micúisi sàhà Cristu cuní nsiùhù nècuàchì raza Judea ndee vàha-nsi nùù (Yua-nda) Dios, dandu ñà-yùcán queá ñà-ndùú stná-nsì nèhivì cuáchi (nahi nèhivì dava ga). Doco te nú ducán nèhivì cuáchi nduú stná-nsì, dandu ¿a sàhà ñá-nchícùn-nsì Cristu nduájàn? Còó, ni loho có-ndùá ducán.

18 Doco nú iladú sàni nacoo canúú-ndá iñàha (nahi ley sàna ha ma), te tucutu cuní-ndà na-tenchicùn-ndàñá, dandísá nsidá cuàchi-nda, doco cuisì mii-nda quidá xi mii-nda ducán.

19 Yùhù, sàhà-ñá (fuerte guá castigu) xi ley mà, nì sài nì quide cuenta na ian sàni xìhì nì quidamà; doco vichi sàni natiacu stnáì, te sà-ìtiácùì nùù Dios.

20 Vàchi quidé cuenta na ian nì cutnahí xì Dèhemaniì-yá Cristu na ní sàcùtuu-ya nchìca cruz. Doco vichi, sà-ìtiácùì, vàchi inì anímè itiácú mii-yá, màdì ndisa yùhù. Mate ñuhìvì yohó ié, te ía iquìcúñùì, doco cuisì sàhà ñà-nìhnú vàha inì mii-yá, ñàyùcàndùá itiácùì vichi. Cahví xì-yá, vàchi cuú íní-yà sàhí, te nì sàha-ya nì xìhì-yà sàhí.

21 Ñàyùcàndùá, yùhù cachí, mà váha nacoo-nda gracia xi Dios iladu; (doco divi ducán quea) nú sàhà ley sàna ha ma sàni ndee vàha-nda nùù-yá nì cùí, vàchi nú ducán, dandu uun-ni nduá nì xìhì Cristu.

3

*Cuisì sàhà fe xi-nda cui ndee vàha-nda nùù Dios,
màdì sàhà-ñá chivàha-nda ley sàna ha*

1 ¡Ndahví mii-nsiá nècuàchì Galacia! vàchi có-nìhnú víi gá inì-nsia vichi. ¿Índù chuun nì sàha-nsia nì dàndàhví nèhivì mii-nsiá, te vichi

có-nchícùn gà-nsià palabra ndàcuisì xí-yá, mate claru sàni cachitnùhi xì-nsiá sàhà Jesucristu, nansa nì xìhì-yà nchìca cruz?

² Pues vichi cuní cache-nsià xì: ¿ndíà nduá nì quida-nsia, te nì nìhì-nsiá Espíritu lì xí Dios? ¿A ní chivàha-nsia iin ley sànahà? (Còó), cuisì ñà-nì inini-nsia palabra lì, te nì xinindisá-nsiá, ñàyùcàndùá nì nìhì-nsiá Espíritu lì.

³ Ñàyùcàndùá, ¿índù chuun có-sâà-nsià cundaà inì-nsia? (Sà-ináhá-nsiâ) ñà-divi Espíritu lì nduú ana nì chindee xi-nsiá na ní quesaha-nsiá xicá-nsiá ichì Dios. Te vichi ¿a tuxí inì-nsia ñà-micuísí-nsiá cuàhàn-nsià daxínu-nsia (salvación xi-nsia)?

⁴ Cuàhà gá sàni ndoho-nsia (sàhà Jesús), te ¿a icúmí ndòo uun stná nsidaámà? Cahnú gá Dios ñà-màsà ndóo uan.

⁵ Daaní, jaàn iá stná iin ana dàníhitáhvì xì-nsiá ñà-chindee Espíritu lì mii-nsiá, te quidá stná-nè milagru ndiaha. Doco ¿a sàhà ñà-nchícùn-nè ley sànahà nduá quidá-néamà? Còó, cuisì sàhà ñà-xinindisâ-né mii-yá.

⁶ Pues, divi ñà-jaàn nduá nì quida stná Abraham sànahà, nì xinindisá-né Dios, te ñà-yùcán nì ndee vàha-ne nùù-yá.

⁷ Sàhà ñà-jaàn vátuni cundaà ini-ndà sàhà nsidaa nècuàchì sà-icúmí xí fe ñà-nahi descendencia xi Abraham xínduu stná-nè.

⁸ Vachi nùù tutu lì nì tiaa sànahà nì cachitnùhu Dios nansa icúmí nèhivì vichi ndee vàha-ne nùù-yá sàhà cuisì-ñá xinindisâ-né mii-yá, mate nèhivì ndéni raza nì cui ni cündúú-né. Ñàyùcàndùá, nì cachitnùhu-ya xì Abraham iin ñà-vàha, cachí-yà:

“Sàhà mii-ní icúmí nèhivì nsidaa ñuu nìhítáhvì-né cuàhà gá ñà-ndiaha ë”.

⁹ Ñàyùcàndùá, vätùni cundaà ini-ndà, nú xiníndisâ stná-ndayá, dandu cundiatú stná anima-ndà na ian nì cundiatú Abraham sànaha na ní xinindisá-né mii-yá.

¹⁰ Doco nú cuisì cuní-ndà cundoo-nda sujetu nùù ley sànaha, dandu iin-ni icúmí stná-ndà nìhi-ndà castigu cachí ley mà, vàchi dohó cachá`: “Nèhivì có-quidá ndisa nsidaa ñà-ndùá cachí tutu yohó, tàhvì chihán-né”, cachá`.

¹¹ Sàhámà náhà claru, mà sáà iin nèhivì ndee vàha-ne nùù Dios sàhà-ñá nchícùn-né ley mà, vàchi cachí stná tutu ìì mà: “Nèhivì xiníndisá-xí-yâ, te ndee vàha-ne nùù-yá, divi cucumi xi vida ndiaha”.

¹² Doco ley sànaha ma, mädì fe nduá xícàn cucumi-nda. Còó, vàchi cachá`: “Cuisì nú ni quidá ndisa-nda cumplir nsidaa ñà-ndùá cachá`, dandu nìhi-ndà cutiacu ndiaha-nda”.

¹³ Doco ndohó, sàni xidahan Cristu-ndó nùù chihan cachí ley mà, vàchi mii-yá, cuenta xi-nda nì ndoho-ya castigu sàhà chihan ma nacua cachí nùù tutu ìì: “Tàhvì chihán nsidaa ana itácáá nùù iin yutnù”, (cachí Dios).

¹⁴ Pues divi ducán nì cuu xi Jesucristu sàhà-ñá vätùni nìhítáhvì stná nèhivì nsidanicuú ñuu ñà-ndiaha ë nì cache Dios xì Abraham. Ñàyùcàndùá, vichi cuisì xiñuhu cunindisa-ndayá, dandu nìhítáhvì-ndà Espíritu lì nì quida-ya comprometer antes.

Tucu iá ley sànaha, có-ndùdává xí ñà-ndiaha ë nì cache Dios xì Abraham chicá antes

15 Vichi cuàhìn nacani xì-nsiá iin ejemplu tii, ñánì; cuàhìn nacani xì-nsiá nansa quidá nsidaa-nda ñuhìví yohó. Ináhá-ndá nú sàni cuyucun iin tutu ndé nì ndatnuhu sahnu-nda ñà-quida-nda iñàha, te sàni cua firmar, dandu iin-ni sàni ndòa, mà dàma, ni mà chíyôdo gá-ndà palabra nùá. Te ducán quida-nda mate tutu xi nèhivì ùún nduá.

16 (Pues divi ducán sàni quida stná Dios), nì saquin-yà compromisu nùù Abraham ñà-nìhítahví-né ñà-ndiaha ïí xí-yá, mii-né xì ana cunduu descendencia xi-ne. Doco (na ní cachi-yà xì-né ducán), cóni càchí-yà icúmí nsidaa gá inga descendencia xi-ne nìhítahví-né, na ian cuàhà-né (cáchàn-yà sàhà-xì) nì cùí. Còó, sàhà imindaa descendencia xi-ne nì cáchàn-yà sàhà-xí, divi nduú Cristu.

17 Ñàyùcàndùá, yùhù cachí, nú ducán fuerte guá nì saquin Dios compromisu xì Abraham, te ùì xichi nì cachi-yà xì-né palabra mà, dandu mà cúí dàma-ña quida iin ley nì cuyucun 430 cuià después; còó, mà cúí ndòo uun ñà-ndùá nì cachi-yà mate ní sàcòo inga ley mà.

18 Vachi nú sàhà ley mà nìhítahví-ndà nì cùí, dandu mà cündúá iin compromisu icúmí-yâ quida ndisa-ya cumplir. Còó. Doco ñà-ndiaha ïí nì cachi-yà xì Abraham mà, ñà-yùcán ndisa nduú compromisu.

19 Pues (sàhámà ndácàtnùhù-ndà), ¿índù chuun quidá ley sànahama vichi? Pues cuisi sàhà ñà-cundaà ini nèhivì índù-ñá nduú cuàchi, ñàyùcàndùá nì sàha-yanè ley mà, dandu cucumi-néà dècuèndè quesaa mii-yá ana nduú ndisa descendencia xi Abraham, vachi divi mii-yá

nduú ana cuàhàn nìhìtáhvì xì ñà-ndiaha fì nì cachi Dios daa. Cunaha-nsiá, tìxi iin ángel mozo xi-ya nì saha-ya ley mà, te Moisés nduú ana nì sàcuììn dava cuenta xi nèhivì nùù Dios.

20 Doco nú cachí-ndà nì sàcuììn dava Moisés, pues cuní cachàmà ndoó ùì ana (ndatnúhú), màdiá imindaa (ana cähàn). Doco (na ní saquin Dios compromisu xì Abraham), còó, cuisì-ní imindaa mii-yá (nì càhàn, te sàhámà mà cúí ndòo uan).

*Chuun quidá ley sànaha nduá chindéândô
sàà-ndà cunindisa-nda Jesucristu*

21 (Pues, ¿nansa cachi-ndà vichi?) ¿A sadí ley sànaha ma nùù compromisu nì cachi Dios quida-ya? ¡Cóó, mà cúí! Vachi ni có-sâà ley mà taxa vida ndiaha. Doco nú vâtùni quida dúcán ni cuí, dandísá divi sàhajàn vâtùni ndee vàha-nda nùù-yá.

22 Doco còó, màdì ñà-jaàn nduú chuun quidá ley mà, cuisì nduá iin ñà-cächítñùhu uun xi-nda ñà-ndòó nsidaa-nda tìxi poder xi cuàchi-nda. Te ducán iá sàhà-ñá ni sàà-ndà cunindisa-nda Jesucristu, te nìhì-ndà ñà-ndiaha fì nì cachi Dios antes.

23 Doco na táñâha ga sàà tiempu ñà-cuisì cunindisa-ndayá, dandu ley sànaha ma nduá nì sanchicùn-ndà, còò inga iñàha, vàchi ducán nì chitnùní ini Dios quida-nda, divi ñà-cundiatu uun-nda ndè cachi sàà quìvì datúi-ya nansa cui cunindisa-nda (Jesús).

24 Vachi ley sànaha ma, na ian quidá nècuàchì ndiaá xì ñà-cuati, ducán nì saquida, cuisì nìsa chindeándô ndè cachi nì sàà tiempu nì quessa Cristu, dandu cunindisa-nda mii-yá, te ducán ndee vàha-nda nùù-yá.

25 Te vichi cuisì-ní fe mà nduá nchícùn-ndà, ñàyùcàndùá có-xìñùhù gá cunindisa-nda ley sànhaha ma na ian nduá ana ndiaá xì-ndà vichi.

26 Còó, vachi sàhà-ñá xiníndísá-ndá Jesucristu, ñàyùcàndùá, nahi dèhe sahnú-yá sàndùú nsidaa-nda.

27 Vachi, na ní cuhiì-ndà quìvì nì tenchicùn-ndà Cristu, dandu na ian nì dàma anima-ndà nduá, te nì nàcùnihnu ini-ndà nahi mii-yá.

28 Sàhámà mà cúí cachi gà-ndà diín nduú nècuàchì raza Judea, te diín nduú nècuàchì raza Grecia; còó. Stná nècuàchì nduú patrón, xì stná nècuàchì quidáchúûn saín nùù-né, na ian iin-ni sàni nanduu nsidaa-né vichi. Ni màdì (chicá ndiaá) stná nècuàchì tiàa nùù nècuàchì ñahà; còó. Iin-ni xínduu nsidaa-nda ñà-nchícùn-ndà Jesucristu.

29 Te nú nèhivì xí Cristu nduu-nda, dandu vátùni quida stná-ndà cuenta ñà-ndùú stná-ndà descendencia xi Abraham, te ducán vátùni nìhitáhvì stná-ndà ñà-ndiahha ï nì cachi Dios daa.

4

1 Vichi chicá claru cuàhìn cachì xì-nsiá ñà-ndùá cuní cachi nsidaa palabra jaàn. Ni cachí-ndà iá iin tètii icúmí ndutahví xì ñà-cuìcà nùù yua-té. Doco nú tii vá-te, dandu queámà na ian peón uun nduú-te, mate stoho nsidanicuú ñà-cuìcà mà icúmí-té cunduu-té. Doco tii vá-te,

2 ñàyùcàndùá, iá-te ndahà ana ndiaá xì-té, te ndoó stná ana ndiaá xì ñà-cuìcà témà ndè cachi sàà-te cuià-te nì cachi yua-té.

3 Pues divi ducán nìsa là stná xì ndohó na táñâha ga sàà-ndà cundaà vàha ini-ndà; nahi ñà-cuati nì sanduu stná-ndà; iin ichì chicá sencillu xi ñuhìvì

yohó-ní nduá nì sanchicùn-ndà, te cuiśì ñà-ndùá cachámà nìsa quida-nda.

⁴ Doco na ní sàà meru tiempu vàha, dandu nì techuún Dios Dèhemani-yá quixi-ya ñuhiví yohó ñà-tuiniù-yá nùù dihi-yá. Te (na nísá ìa-ya yohó) nìsa ìa stná-yà sujetu nùù ley sahnu-ma.

⁵ Doco ñà-dísahà-xí nì quixi-ya nduú ñà-danáà-yá sàhà nsidaa nèhivì ndoó stná sujetu nùù ley mà, dandu càcu-ne. Ñayùcàndùá, (sàhà-ñá-ní quida-ya ducán), vâtuni nì sàcünduu-nda dèhe ndisa Yuamáni-yá.

⁶ Te Yuamáni-yá, sàhà stnámà sàñi sàhatahvì stná-yàndó Espíritu xi Dèhemani-yá ñà-coo Yà-ìì mà ini anima-ndà; te vichi cachí fuerte-yàmà “Yuamáni” (ini anima-ndà, cähàn-yà cuenta xi-nda nùù Yua-nda Dios).

⁷ Ñayùcàndùá có-ndùú gá-ndà cuiśì nahi peón xi-ya; còó. Dèhe ndisa-ya sàndùù-ndà, te nú ducán, dandu cuàhà gá icúmí-ndá nìhitáhvì-ndà nùù-yá sàhà ñà-nchícùn-ndà Cristu.

Ñà-ndùá nì cache già Pablo, ndulócô-nè sàhà-ñá nì tucù nècuàchì Galacia inga ichì

⁸ Antes, na táñâha ga cunaha-nsiá Dios, dandu stoho-nsiá nì sanduu ñà-có-ndùú ndisa Dios, te ndee ní sacusahnúá nùù-nsiá.

⁹ Doco vichi, sà-ináhá-nsiá mii-yá, te ò chicá vàha ni cachí-ndà sà-ináhá-yâ mii-nsiá. Ñayùcàndùá, ¿índù chuun cuní tu-nsia nàcündoo-nsia tìxi iin ley mà cúí chindee xi-nsiá? Vàchi ley mà, còò ni-iñàha nìhi-nsiá nùá.

¹⁰ Doco vichi cuàhà estilu chívàha-nsia; cuàhà quìvì chívàha-nsia, xì cuàhà stná vicò, te

nsidácáhnû stná-nsià na natiácú yoo. Dècuèndè stná cuìà nsidácáhnû-nsiá.

11 Ñàyùcàndùá, cuàhà gá nacání inì sàhà-nsiá, màdí ndòo uun nsidaa ñà-ndùá sàni dàcuàhí mii-nsiá.

12 Yùhù sacúndáhvî nùù-nsiá ñà-iin-ni ni nácúníhnû inì-nsia nacua nihnu ini yùhù, ñánì; vàchi (na ní sài yucán) ndè modo xi mii-nsiá nì nadàma stnáì.

Mii-nsia, còò ni-iñàha ni quidá-nsiá xì yùhù.

13 A nsinúú inì-nsia ñà-sàhà iin cuèhè (nì ndòi ndé ndoó-nsiá), dandu nì càhìn xì-nsiá razón ndi-aha xí mii-yá.

14 Te mii-nsiá, cóni cáhîchì inì-nsia yùhù, mate cuáhà vida nì xinì sàhà cuèhè mà, doco cóni nácóó-nsiá yùhù. Còó; nì naquimanì-nsiá yùhù na ian ángel xi Dios nduí, ò nahi mismo Jesucristu.

15 Pues vichi, ¿ndiá nduá nì cuu? Vàchi yáha ga nì sacudìi inì-nsia antes nì cùí. Yùhù ináhî, dispuestu nì sandoo-nsia dècuèndè cuàha stná-nsiá yùhù nduchìnúù-nsiá nú ni cáquìàn nì cùí.

16 Dòcò vichi, ¿a sánì nacuni ùhì-nsià yùhù ñà-nì cachì xì-nsiá cuiì ñà-ndùú ñà-ndáà?

17 Nècuàchì sàni dàndàhví xì-nsiá, mènì gá cáhàn-nè xì-nsiá, doco có-ìá vàha, vàchi cuiì cuní-nè danándodó-né mii-nsiá nsiùhù, te cunchicùn-nsiá mii-né.

18 Pues vâtuni íá ñà-cáhàn mènì-ndà xì nèhivì, cuiì-ní iin chuun vàha ni cündúá, dandu ñà-jaàn ndisa cudiìi inì, mate có-ìé` xì-nsiá jaàn.

19 Vàchi cunaha-nsiá, nahi dèhi xínduu-nsia; doco vichi cuàhà gá dandohí mií sàhà-nsiá inga xichi, te iin-ni icúmî ndohi ndè cachi sàà-nsiá (nàcùnihnu vàha tu inì-nsia) nahi Cristu. Vàchi na

ian ndohó dihi-nda na quesáá-ndà ñuhìví, ducán ndohó stnáì sàhà mii-nsiá.

20 A sácú vàha ni coí ndé ndoó-nsiá vichi. Te a sácú vàha stná ñà-màsà cáhàn ndee gué` xì-nsiá nì cùí. De plano, có-cündáà inì nansa ga quide xì-nsiá.

Ejemplu sàhà ùì nècuàchì ñahà sànaħa nani Agar xì Sara

21 Vichi cuàhìn cachì inga iin palabra xì mii-nsiá nècuàchì cuní cunchicùn xì ley sànaħa. Cuní ñà-nsinuu ini-nsià nansa cachí mismo ley mà ndé

22 nacánía nansa nì quida Abraham sànaħa. Ùì dèhe-ne nì tùinuù-xí ñuhìví, cachá`, te dihi dèhe sahnú-né nì sanduu (Agar). Nècuàchìmà, iin nècuàchì có-ìá libre nì sanduu-ne, vàchi ducání quidáchúún saín-né. Doco dihi inga dèhe Abraham mà (nani Isaac, còó; meru ñahàdihí-nè) nì sanduu nècuàchìmà, te iin nècuàchì libre nì sanduu-ne.

23 Te iá inga iñáha sàhà dèhe criada mà, vàchi na ian quesáá nsidanikuú gá méè ñuhìví, ducán nì quesaà-te. Doco dèhe nècuàchì libre mà, còó. Milagru nì sandua nì tùinuù-vé ñuhìví, te ducán nì cuu ndisa palabra nì cachí Dios xì Abraham antes.

24 Te cunaha-nsiá, ejemplu nduú stná nsidaájàn, vàchi nahi ùì ley xínduu stná nècuàchì ñahà mà. Agar yucán nduú ley nì nìhì nèhivì ndè yucù Sinaí, te nèhivì nchícùn xì ley mà vichi, có-ndòó-né libre.

25 Ladu Arabia iá yucù mà, te ley nì nìhì nèhivì lugar yucán nduú nahi Agar mà. Te (ináhá-ndá) có-ndòó nèhivì nchícùn xì ley mà libre vichi, vàchi ñuu-nè Jerusalén, có-ndùá iin ñuu iá libre vichi.

26 Doco ñuu ndohó Jerusalén iá ansivi, nahi dihi-nda nduá, te libre ndisa iá`.

27 Vachi dohó cachí tutu ìì:

Nècuàchì ñahà còò déhe-xi, ni cùdù ini-nè mate ni-iin dèhe-ne còò. Te xiñuhu ndàhì vico stná-nè, te cudiì ini-nè mate tâñâha ga tùinuù ni-iin méè xi-ne, vachi (cuàhà gá cundiatú-nè). Mate còò gá nècuàchì vehe-ne, vâtuni cudiì ini-nè (na ian) ndoó cuàhà dèhe-ne.

28 Pues cunaha-nsiá, nahi (dèhe Abraham nani) Isaac mà (xínduu nsidaa-nda), ñánì, vachi dèhe ndisa mii-yá sàni nanduu-nda sàhà palabra ndi-aha nì cache-yà, na ian nì cuu xi stná Isaac mà.

29 Doco ñani Isaac nì tùinuù-xí nahi nsidaa gá nèhivì ñuhivì, quini nì quida-tè xì ñani tii-té, divi tètii nì tùinuù ñuhivì nì quida Espíritu ìì. Te iin-ni dècuèndè vichi ducán quidá stná nèhivì có-nchicùn xì Espíritu ìì, quini quidá stná-nè (xì-ndà).

30 Doco ¿índù gá ñà-cächí tutu ìì? Dohó cachá: “Tavà dahuun-ní criada mà xì dèhe-ne vehe-ní, vachi mà ndútáhvì dèhe-ne nùù-ní, cuisì-ní dèhe nècuàchì libre nìhítáhvì”, ducán cachá`.

31 Ñàyùcàndùá, (sàhà ejemplu mà sàni cundaà ini-ndà), divi nahi dèhe nècuàchì libre mà xínduu-nda, ñánì, màdì nahi dèhe nècuàchì có-ìá libre.

5

In-ni ni cündoo-ndá libre nùù ley sànahà

1 Vichi sàni tavà Cristu ndohó libre nùù ley sànahà, te sàhajàn cuní-yà cundoo dahuun-nda libre nicanicuahàn. Ñàyùcàndùá, iin-ni ni cúnahá-nsiá ñà-jaàn, te màsà túcù-nsià

cunchicùn-nsià ley sànaħa ma, vāchi sadíàmà nùù-ndà na iin yugu (xi buey).

² Cunini vāha-nsia; yùhù Pablo cahìn xì-nsiá: mà cúi chíndéé Cristu mii-nsiá te nú fuerza ni cágħan-nsià māċūtuu seña xi Dios īċà-nsiá (nacua cachí ley sànaħa).

³ Yùhù cachí xì nsidaa mii-nsiá nècuàchì cuní māċūtuu seña mà īċà-xí, nú ducán ni cuu-xi-nsiá, dandu fuerza quida stná-nsià cumplir nsidaa gá ñà-ndùá cachí ley mà.

⁴ Vāchi nú cuní-nsià ndee vāha-nsia nùù-yá sàħà ley mà, dandu còò ni-iñàħa nduú gá Cristu nùù-nsiá. Vāchi ñà-sànì nacuaà-nsiá gracia xi-ya nduá.

⁵ Doco cunaha-nsiá, cuisì ñà-cunindisa-nda mii-yá nduá xiñuhu, te ducán chindéé stná Espíritu lì xí-yá ndohó quida-nda, vāchi sàħà cuisì ñà-jaàn nduá nihnu ini-ndà ndee vāha-nda nùù-yá.

⁶ Vāchi nùù ndohó nèħivì xí Jesucristu, có-quidámà a itúú seña mà īċà-ndà, o á coó, cuisì ñà-ndiàá nduú ñà-cunihnu vāha ini-ndà mii-yá, te cuu stnahá ini-ndà sàħà-ndà.

⁷ Mii-nsiá, ndiħaha gá nì saquida-nsia antes na nísä xinindisá víi-nsiá. Doco vichi, qnansa nì nħiġ nèħivì nì dàtūcù-nè mii-nsiá ñà-có-nchīcùn gá-nsià ñà-ndùú ñà-ndácuisì?

⁸ Pues (náħà xīċà), mādī mii-yá ana cana-xi-nsiá gloria nduú ana datūcù xì-nsiá ducán. Còó.

⁹ Te (ináħá-nsiâ) iyuhu-ní tħatnà nsidátáchí xí pan quée, te cuħħà gá ndutáchâ. (Te ducán stná xì chuun malu, iyuhu-ní ñà-có-ndiàá, te sànì xità inicuttu.)

¹⁰ Doco yùhù cāhví xì Stoho-ndà Señor ñà-màsà

cúnchicùn gà-nsià ichì mà. Te nècuàchì dacá xi dìnì-nsiá, icúmí-nê cunsida-ne cuàchi-ne, ndéni nèhivì ní cui ni cündúú-né.

11 Ñánì, nú ni quésahî cachì xì nèhivì ñà-xiñùhù màcùtuu seña mà ìcà-né, dandísá mà quídá quini ga nècuàchì (raza Judea) xí’ nì cùí, ni mà cùdúchí stná ini-né sàhà palabra cachí sàhà (nansa nì xìhì Jesús nchìca) cruz.

12 Nècuàchì dacá xi-nsiá, chicá vàha ni sáà-nè quida quini-ne xì mii-né, (màdì mii-nsiá).

13 Cunaha-nsiá, divi sàhà-ñá nìhi-ndà quee-nda libre, ñàyùcàndùá nì cana Dios ndohó, ñánì. Doco màdì sàhajàn icúmí-ndá permisu quida ndevàha-nda; còó, mà cùí. Vàchi vichi ñà-ndùá xiñuhu nduú ñà-iin-ni cuu stnahá ini-ndà sàhà-ndà, te ducán nìhi-ndà cunucuachi víi-nda nùù ñanìtnaha-nda.

14 Vàchi iá iin palabra tii cachí ley mà, te nú ni quida-ndañá cumplir, dandu queámà ñà-sàni chivàha stná-ndà nsidanicuú ley mà. Te divi palabra tii ma nduú ñà-xiñùhù cuu ini-ndà sàhà ñanìtnaha-nda nacua cuú stná ini-ndà sàhà mii-nda.

15 Doco nú náâ stnàhà-ndà na iin quisì dàna, dandu vihini sàà stná-ndà dandáñúhú stnaha-nda.

Nansa chindéé Espíritu lì ndohó, sadí-yà nùù ñà-có-ìá vüi cuní-ndà quida-nda dava xichi

16 Yùhù cachí xì-nsiá, iin-ni ni cándísâ-nda chindée Espíritu lì xí Dios anima-ndà, dandu mà quídá gá-ndà ñà-có-ndiàá xího nèhivì ñuhiví quida-ne.

17 Vàchi Espíritu ìì, có-ndôo ini-yà sàhà ñà-chìcuéhè cuní ndahà sáhà-ndà quida, te ni có-càndísâ stná-mà quida ñà-ndùá cuní Espíritu ìì, vàchi có-xìñùhù tnàhá-yá xán, ñàyùcàndùá, ùhì íá quida-nda ñà-ndùá cuní-ndà quida-nda.

18 Doco nú Espíritu ìì nduú ana dachítñùní ini xì-ndà, dandu còò modo dandacú gá ley sànahma nùù-ndà.

19 Náhà xìcà índù iñàha nduá xího nèhivì ñuhìvì quida-ne, vàchi xiní-ndà cähàn-nè xì nèhivì cónì nándàhà xì-né. Quini quidá-né, doco có-cùcähán nùù-né.

20 Cahvi-né ñà-có-ndùú Dios ndisa, te sáhàn stná-nè nùù tètätnà xì nùù tètädí. Daaní, xiní ùhì stnahá stná-nè, te náâ stnahá stná-nè. Xího stná-nè ñà-icúmí ñanítñaha-ne. Te yàchì xídà stná ini-nè. Ventaja xi mii-né nduá siempre cuní-nè tavà-né. Te mà úhì cudoo stná-nè, te quecuaán-né xì nècuàchì xínduu nèhivì xí mii-né.

21 Tùha stná-nè cumbidía ini-nè, te sahní stnahá stná dava-ne. Xíni stná-nè, te quidá-né escándalo. Te cuàhà gá ñà-chìcuéhè nahi ñà-jaàn quidá stná-nè. Pues sàni cachì xì-nsiá sàhà nèhivì tùha ducán, te tucutu cachí guè xì-nsiá vichi sàhà-né ñà-mà nunca nìhitáhvì-né sàà-nè cundoo-ne ñuhìvì ìì xí Dios.

22 Doco diín iñàha nduá quidá Espíritu ìì ini anima-ndà, vàchi sàhà mii-yá vâtùni cuu stnahá ini-ndà sàhà-ndà, te cudiì ndiaha stná ini-ndà. Vâtùni cunihnu dadí ndiaha stná ini-ndà quida-ya. Te mà úhì quidandee stnahá stná ini-ndà sàhà-ndà, nú chindéé-yândô. Te ma úhì stná cähàn mìnì stnaha-nda iin-nda inga-ndà, te cunduu stná-ndà nèhivì vàha. Sàhà mii-yá mà úhì

quida ndisa-nda cumplir;

²³ te mà cóó dana stná-ndà. Te vátuni nìhi stná-ndà cadi-ndà nùù-ndà ñà-màsà quídá ndevàha-nda. Cunaha-nsiá, (inicutu ñuhiví) còò ni-iin ley cachí xì-ndà ñà-màsà quídá-ndá ñà-vàha yohó.

²⁴ Vachi nsidaa ndohó nèhivì xí Jesucristu, quida-nda cuenta na ian nì xìhi stná-ndà na ní xìhi-yà nchìca cruz, te sàháyùcàndùá mà xího gá-ndà quida quini-nda, ni mà cúníhnú quíní gá stná ini-ndà.

²⁵ Vachi nú sàhà Espíritu lì itiácú-ndà vichi, dandu ni cuáha stná-ndà dacúndéhe-yándô ichì-yá.

²⁶ Màsà cúcáhán-ndá mii-nda nduu-nda mii-nda, te cundoo-nda datnahá stnaha-nda. Còó, màsà cúmbìdia stnaha ini-ndà sàhà-ndà.

6

Ndiá icà-ndà chindée stnaha-nda

¹ Ñánì, nú ni cándiàá sàhà iin-nsia nùù cualquier iin cuàchi, dandu vivií-ni càhàn-nsià xì nècuàchì cónì quídá víi ma sàhà ñà-nìhi-né nacunihnu viì ini-né, doco cuiśi nèhivì chitu Espíritu lì xí Dios ní cündúú ana càhàn xì-né. Te xiñuhu coo stná nècuàchimà cuidadu màdí quida stná mii-né iin falta.

² Te nú ia iin ñanìtnaha-nda có-cündáà vàha ini-xì, dandu siempre ní nácuàhandee ini-ndàné, vachi ñà-chívàha vii-ndà ley xi Cristu nduámà.

³ Te nú tuxí ini-ndà cuàhà gá ndiaá-ndà, dandu cuiśi mii-nda dandahví-ndà mii-nda nduámà, vachi còò ni-iñàha ndiaá-ndà, nú ducán.

4 Ñàyùcàndùá, iin iin-nda xiñuhu nacani ini-ndà a vátuni iá ñà-ndùá quidà-ndà, á coó, te nú ducán, dandísá vátuni cudìi ini-ndà sàhà mii-nda, màdiá cundehè-ndà ñà-ndùá quidá ñanítaha-nda, a ver, amádi chicá quidá víi ndohó.

5 Vachi iin iin-nda icúmí-ndá nacuàha-nda cuenta sàhà ñà-ndùá nì quida-nda.

6 Nsidaa nèhivì dacuahá palabra ìì nùù ana chìnáhá xì-né, ndiá ìcà stná-né chindee-né nècuàchimà xì ñà-ndùá icúmí-né.

7 Màsà cuáha-nsia dandahví nèhivì mii-nsiá. Mà cúi nàcuìdiqui uun-nda mii-yá, vàchi cachí dichu: “Ñà-ndùá nì chihi-nda, divi nihì-ndà”.

8 Vachi nú ni quida-nda cuisì ñà-ndùá xího ini mii-nda, dandu icúmí-ndá sàà-ndà ndañuhu dahuun-nda. Doco nú ni quida-nda nacua cuní Espíritu lì xí Dios, dandu sàhámà nìhitáhvì-ndà vida ndiaha nicanicuahàn.

9 Ñàyùcàndùá, màsà cúnáñá-ndá quida-nda nsidaa ñà-íá viì, vàchi nú iin-ni ni quida-nda ducán, te có-cùhúún ini-ndà, dandu cundiatú ndiaha anima-ndà.

10 Sàhajàn, nú iá nansa quida-nda obra nùù ñanítaha-nda, dandu ni quida-ndañá. Te nú nèhivì iin-ni cahví stná xì Yua-nda Dios nduú stná-né, dandu chicá más xiñuhu chindee-ndané.

Ultimo ñà-ndùá nì cache Pablo xì nècuàchì ladu Galacia, te ndahà mii-né nì tiaa-neà

11 Vichi mií tiaí letra nahnu yohó.

12 (Cuàhìn càhàn guè xì-nsiá sàhà) nècuàchì cuní màcùtuu seña xi Dios ìcà nèhivì. Cunaha-nsiá, cuisì sàhà-ñá cuní-né ndòo vàha-ne xì nèhivì nduá, vàchi yúhì-né quida quini nèhivì xì-né (nú nchícùn-né

cuisì ichì mii-yá ana nì xìhi) nchìca cruz, divi Cristu.

¹³ Te cunaha-nsiá, ni có-chívàha viì stná mii-né ley sànaħa ma, mate cudú guá ini-nè itúú seña mà ìcà-né. Te cuní-nè mäcùtuu stná mà ìcà mii-nsiá sàħà-ñá cundee-né nùù-nsiá, te ducán quee cuàħà tnùñuhu xí-né (cahan-né).

¹⁴ Doco yùħù, cuisì tnùñuhu xí ana nì xìhi nchìca cruz nduá cuní quee, divi tnùñuhu xí Stoho-ndà Jesucristu. Te sàħà-ñá nì xìhi-yà ducán, còò cá ni-iñħàha iá ūnhiví yohó (ndiaá nùi), vàchi quidé cuenta na ian sàni xìhi stnái nchìca cruz xì mii-yá, te có-ndùlóčō guè sàħà ñà-ia ūnhiví yohó.

¹⁵ Vàchi nú nèħivì xí Jesucristu nduu-nda, dandu màdī ñà-cutuu seña ìcà-ndà nduá ndiaá. Te nú còò stná seña mà, ni mà chíndéé stná mà-ndó, cuisì ndiaá ñà-cucumi-nda iin anima saa.

¹⁶ Te nsidaa nèħivì nchícùn ndisa xi palabra yohó, ni sáà-nè cundiatú ndiaha anima-nè, te Dios ni cúndéhe ndahví xì-né, vàchi quidá-yá cuenta na ian xínduu stná-nè nèħivì xí-yá Israel.

¹⁷ Vichi mäsà cuáhachuún uun ga ni-iin nèħivì yùħù, vàchi cuàħà gá (sàni ndohi sàħà) Jesús, cuàħà gá seña itándiaa iqué (ndé nì dùcùn).

¹⁸ Ni cúcumí anima-nsià cuàħà gracia xi Stoho-ndà Jesucristu, ñánì. Sà-ia.

**Ley saa ni nacoo Jesucristu
New Testament in Mixtec, Southern Puebla
(MX:mit:Mixtec, Southern Puebla)**

copyright © 1978 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Mixtec, Southern Puebla)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixteco, Sur de Puebla [mit], Mexico

Copyright Information

© 1978, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixtec, Southern Puebla

© 1978, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2023-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
8a6c83d1-922b-5d25-99ec-4724168f3b77